

Sygn. akt III U 19/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 sierpnia 2018r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
Protokolant:	stażysta Sylwia Zarzecka Balcer

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 sierpnia 2018r. w Suwałkach

sprawy **A. S.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wysokość świadczenia

w związku z odwołaniem A. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 30 października 2015r. znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala wysokość emerytury A. S. na dzień 1 sierpnia 2015 roku – 1757,37 zł (jeden tysiąc siedemset pięćdziesiąt siedem złotych i trzydzieści siedem groszy).

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z 30.10.2015 r. przeliczył od 1.08.2015 r. wysokość emerytury należnej A. S. .

Do okresów składkowych organ rentowy zaliczył okres zatrudnienia od 1.12.1963 r. do 31.12.1971 r. w (...) w M.. Wskaźnik wysokości postawy wymiaru świadczenia ustalony z uwzględnieniem wynagrodzenia z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (tj. z lat 1971-1976, 1978-1980, 1985, 1991-2000) wyniósł 60,59% i był wyższy od dotychczasowego, wynoszącego 53,53%. Przyjęto kwotę bazową w wysokości 3.080,84 zł. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono 33 lata, 8 miesięcy i 13 dni okresów składkowych oraz 4 miesiące i 8 dni okresów nieskładkowych. Wysokość świadczenia po waloryzacji wyniosła 1.621,71 zł.

W odwołaniu od tej decyzji A. S. wskazał, że do obliczenia wskaźnika podstawy wymiaru emerytury nie uwzględniono lat 1963-1971, zaś dochód za lata 1972-1976 ograniczał się do przyjęcia jedynie płacy zasadniczej. Domagał się uwzględnienia składników wynagrodzenia w postaci premii.

Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z 29.11.2016 r. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał A. S. prawo do emerytury w kwocie 1.744,01 zł .

Apelację od tego wyroku złożył organ rentowy, zaskarżając go w całości. Po rozpoznaniu apelacji, wyrokiem z 24.08.2017 r. Sąd Apelacyjny w Białymstoku uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Suwałkach. Sąd drugiej instancji wskazał na konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, ponieważ dokonana przez Sąd Okręgowy ocena niniejszej sprawy była niewystarczająca do ustalenia, że wysokość emerytury A. S. powinna wynosić 1.744,01 zł zgodnie z obliczeniami biegłej z zakresu rachunkowości i finansów. Wydana w niniejszej sprawie opinia biegłego z zakresu rachunkowości i finansów okazała się nieprzydatna dla merytorycznego rozstrzygnięcia w sprawie, bowiem została wydana w oparciu o nieprawidłowe ustalenia faktyczne i niepełną dokumentację płacową. W zaleceniach Sąd Apelacyjny wskazał na konieczność wnikliwego przeanalizowania akt osobowych wnioskodawcy z okresu zatrudnienia w (...)w M., udzielenie wnioskodawcy odpowiedniego terminu do wskazania dowodów na okoliczność ustalenia, że istotnie w okresie objętym sporem otrzymywał premie w maksymalnej wysokości 20%, a następnie przeprowadzenie postępowanie dowodowego w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

A. S. (ur. (...)) jest uprawniony do emerytury poczynając od 01.10.2013 r. (decyzja z 20.11.2013 r.). W dniu 20.08.2015 r. wystąpił z wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości emerytury. Domagał się uwzględnienia stażu pracy i wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w(...)w M.. Do stażu pracy organ rentowy uwzględnił dodatkowo okres od 1.12.1963 r. do 31.12.1971 r. (okres od 2.01.1972 r. do 31.07.1977 r. został uwzględniony w decyzji o przyznaniu emerytury). Do podstawy wymiaru za okres od 1.12.1963 r. do 30.04.1971 r. uwzględniono minimalne wynagrodzenie, z uwagi na brak angaży, natomiast od 1.05.1971 r. do 31.07.1977 r. wynagrodzenie obliczone w oparciu o angaże. Przy ponownym ustaleniu wysokości emerytury organ rentowy obliczył wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych tj. 1971-1976, 1978-1980, 1985, 1991-2000 i wyniósł on 60,59%. Ilość okresów składkowych wyniosła 33 lata 8 miesięcy i 13 dni, a nieskładkowych – 4 miesiące i 8 dni.

Na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach osobowych ustalono, że odwołujący od o 1.12.1963 r. do 31.07.1977 r. był zatrudniony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy początkowo w (...)w M., a następnie w (...) w M.. Po uzupełnieniu materiału dowodowego przez wnioskodawcę, uzyskano listy płac obejmujące lata 1973-1976 oraz kartę wynagrodzeń z 1976r.

W aktach osobowych odwołującego, dokumentujących zatrudnienie w spornym okresie, znajdowały się angaże, wskazujące wysokość stawek godzinowych oraz okresy nabycia prawa do wynagrodzenia zasadniczego, dodatku stażowego i dodatku funkcyjnego. Na podstawie angaży wysokość uposażenia za lata 1963-1970 ustalono na podstawie stawki godzinowej, która do 1969 r. włącznie wynosiła 4,80 zł, a od 1970 r. - 6,80zł. Wynagrodzenie do kwietnia 1971 r. ustalono z uwzględnieniem stawki godzinowej – 6,80zł. Z angaży obowiązującego od maja 1971 r. wynikało, że wynagrodzenie odwołującego obejmowało wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 2.000 zł miesięcznie oraz premię kwartalną do 20% płacy zasadniczej przy wykonaniu 100% planów miesięcznych. Przy wyliczaniu wysokości wynagrodzenia pominięto premię, gdyż składnik ten nie został wykazany przez odwołującego. Jego wypłata i wysokość były uzależnione od czynników, które nie zostały udowodnione. Wynagrodzenie za 1971 r. zostało zatem obliczone do kwietnia na podstawie stawki stawki godzinowej, a od maja 1971 r. z uwzględnieniem jedynie wynagrodzenia zasadniczego w wysokości 2.000 zł miesięcznie. Przy wynagrodzeniu za 1972 r. Sąd przyjął wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 2000 zł oraz premię uwzględnioną w liście płac za ten rok. Wynagrodzenie za lata 1973-1977 podlegało wyliczeniu na podstawie list płac, z założeniem, że za miesiące, które nie zostały ujęte w listach płac, należy przyjąć wynagrodzenie zasadnicze wraz z dodatkiem stażowym i funkcyjnym, wynikające z angaży.

Wyliczenie ostatecznej wysokości wynagrodzenia odwołującego w spornych latach, zostało zlecone biegłej z zakresu finansów i rachunkowości. Biegła w oparciu o materiał dowodowy w postaci akt osobowych, listy płac i kartoteki wynagrodzeń, wyliczyła wynagrodzenie odwołującego w poszczególnych latach. Pomięła premię kwartalną oraz przyjęła wysokość wynagrodzenia za miesiące, które nie zostały uwzględnione w listach płac, w stawce zasadniczej.

Wysokości wskaźnika podstawy wymiaru z 20 najkorzystniejszych lat tj. 1964, 1970-1980, 1993-2000 wyniosła 70,44%. Emerytura po waloryzacji na dzień 1.08.2015 r. wyniosła 1.757,37 zł brutto.

Ostatecznie strony nie zgłaszały zastrzeżeń do opinii biegłej sądowej.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 1440 ze zm.), wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

- 1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,
- 2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,
- 3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

W oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, możliwe było wyliczenie wysokości podstawy wymiaru za lata zatrudnienia wnioskodawcy w(...) w M.. Podstawę ustalania wysokości wynagrodzenia stanowią przede wszystkim dokumenty płacowe lub zaświadczenia o wynagrodzeniu wydane na podstawie takiej dokumentacji. W aktach osobowych odwołującego znajdowała się szczątkowa dokumentacją pracowniczą, która dała podstawy do ustalenia wysokości wynagrodzenia do 1972 r. Za dalsze lata wynagrodzenie ustalono na podstawie list płac i kartoteki wynagrodzeń, które uzyskano od przechowawcy dokumentacji pracowniczej tego zakładu pracy. Dokumentacja znajdująca się w aktach osobowych oraz kserokopie list płac i kartoteki wynagrodzeń (oryginały znajdują się u przechowawcy z uwagi na konieczności udostępniania jej innym pracownikom (...)), zostały uwzględnione przez Sąd jako dowody miarodajne i wiarygodne do wyliczenia podstawy wymiaru za sporne lata. Nie zawiera śladów poprawek czy skreśleń. Przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia za sporny okres zatrudnienia, Sąd dysponował zatem angażami i listami płac. Dlatego w sytuacji braku wpisów w listach płac należało przyjąć wynagrodzenie wynikające z angaży, które w tym zakresie są jedynym miarodajnym dowodem na okoliczność wynagrodzenia odwołującego.

Sąd pominął przy wyliczaniu wysokości wynagrodzenia premię kwartalną, gdyż brak dokumentów, które pozwalały na jej wyliczenie. O tym, że taka premia mogła być odwołującemu przyznawana, świadczy angaż, jednak ustalenie jej przyznania i wysokości było uzależnione od wystąpienia innych zdarzeń w określonym czasie. Listy płac, ani inne dokumenty nie potwierdzają rzeczywistej wypłaty takiej premii, ani spełnienia przesłanek do jej wypłaty (wypracowanie określonego zysku). Był to jedyny składnik wynagrodzenia, który nie został przez odwołującego wykazany i dlatego został pominięty przy wyliczaniu podstawy wymiaru za sporne lata.

Przy merytorycznym rozstrzygnięciu w sprawie Sąd uwzględnił w całości wyliczenia biegłej sądowej z zakresu finansów i rachunkowości, która wydała opinię na podstawie pełnej dokumentacji pracowniczej i płacowej. Opinia ta nie budziła zastrzeżeń Sądu pod względem merytorycznym, ani matematycznym.

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzeczono, jak w sentencji.

m/DPt